

การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

ชนิษฐา เนียมชุมแสง¹

สุทธิพงษ์ บุญผดุง²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 2) เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 3) เพื่อศึกษาการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครูผู้สอนจำนวน 302 คน จากการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ กระจายตามกลุ่มของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาได้ 5 กลุ่มโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และสมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การประเมินและควบคุมกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และการกำหนดกลยุทธ์ ตามลำดับ 2) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน 3) การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.850 และ ($R^2 = 0.722$) สามารถอธิบายสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้ $\hat{Y} = 1.239 + 0.408(X_4) + 0.160(X_3) + 0.151(X_1)$, $\hat{Z} = 0.511(X_4) + 0.207(X_3) + 0.183(X_1)$

คำสำคัญ: การบริหารเชิงกลยุทธ์ การบริหารงานวิชาการ บทบาทนักบริหาร

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
e-mail : s63561802024@ssru.ac.th

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
e-mail : suddipong.bo@ssru.ac.th

The Strategic Management of Administrators Affecting Academic Administration of School Under the Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 2

Kanittha Niemchumsang¹

Suttipong Boonphadung²

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the strategic management level of executives. Under the Samut Prakan Primary Educational Service Area Office Area 2 2) to study the level of academic administration of school. Under the Samut Prakan Primary Educational Service Area Office Area 2 and 3) to study the influence of administrators toward the academic administration of school. The Sample in the study 302 people administrators and teachers, using the Krejcie and Morgan table for determining sample size that by stratified sampling. In the area, there are 5 school groups. The instrument was a questionnaire. These techniques were frequency, percentage, mean, standard deviation (S.D.), Pearson correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis.

The results were as follows 1) The strategic management of administrators, as a whole, were at high level. The arithmetic mean ranking from maximum were as follows; evaluation and control, strategy implementation, environmental scanning, strategy formulation. 2) The academic administration of school. Overall, as a whole, were at high level. When considered separately, every aspect is at a high level. And 3) The Strategic management of administrators affecting academic administration of School. institutions is at a high level. with a multiple correlation coefficient equal to 0.850 and ($R^2 = 0.722$), could be explained in the from of raw scores and standard scores as: $\hat{Y} = 1.239 + 0.408(X_4) + 0.160(X_3) + 0.151(X_1)$, $\hat{Z} = 0.511(X_4) + 0.207(X_3) + 0.183(X_1)$

Keywords : Strategic management, Academic administration, Executives role

¹ Student, Faculty of Education, Master of Education, Suan Sunandha Rajabhat University,
e-mail : s63561802024@ssru.ac.th

² Assistant professor, Master of Education, Suan Sunandha Rajabhat University,
e-mail : suttipong.bo@ssru.ac.th

บทนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) ไว้ว่า “คนไทยทุกคนต้องได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ” เพื่อพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีทักษะ พัฒนาระบบ ส่งผลให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม ผลักดันให้การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างยั่งยืน และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) และมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 กระจายอำนาจหน้าที่และบทบาทการดำเนินงานให้แก่สถานศึกษา ซึ่งเป็นนิติบุคคลโดยมีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้บริหารคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้กำกับสนับสนุนและมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการบริหารจัดการ จึงเห็นได้ว่า ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในฐานะผู้มีส่วนร่วมรับผิดชอบอย่างใกล้ชิดต่อการจัดการศึกษาอันเป็นพื้นฐานการศึกษาทุกระดับ การที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมนั้นจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องหลักการบริหารสถานศึกษา ขอบข่าย ภารกิจของการบริหารสถานศึกษา และจัดการสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

การบริหารงานวิชาการนับว่าเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารงานด้านอื่น ๆ ก็มีความสำคัญเช่นเดียวกัน งานด้านวิชาการจะดำเนินไปได้ จะต้องร่วมมือประสานงาน สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร กิจกรรมการบริหารงานวิชาการจะเปลี่ยนแปลงไปตามสาระสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น และนโยบายต่าง ๆ (ภวนันท์ชัย สวัสดิ์สละ, 2563) ผู้บริหารจึงเป็นบุคคลหลักสำคัญที่จะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ นำเอาแนวความคิดการจัดการแบบใหม่มาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของสถานศึกษา (สุปรียา ชินพะวอ, 2562) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างสถานศึกษาของตนเองให้เป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน ส่งเสริม สนับสนุนพร้อมดัดศักยภาพคนในสถานศึกษาให้มีใจรักการทำงาน สนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิชาการและกิจกรรมที่เป็นสาธารณประโยชน์ ร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ได้กำหนดกรอบทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษากับสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งมั่นพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็น “การศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ” มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม และการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ อาศัยการบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นจุดร่วมขององค์ความรู้และศาสตร์ต่าง ๆ ของการบริหารจัดการ เพื่อกำหนดขึ้นเป็นนโยบายนำไปสู่การปฏิบัติ โดยการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) การกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) เป้าประสงค์ (Goal) และวัตถุประสงค์ (Objective) เป็นระบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2563-2565 ว่าด้วยการปฏิรูปการศึกษาส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องตระหนักในการส่งเสริมนโยบาย โครงการหรือการนำกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามาปฏิบัติ วางแผน กำหนดกลยุทธ์ สถานศึกษานำนโยบาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ เกณฑ์มาตรฐานของสถานศึกษามาพิจารณาปรับใช้กับแนวคิดใหม่ มาพัฒนางานโดยใช้ทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรที่มีอยู่ให้คุ้มค่า และพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะสูง มุ่งเรียนอย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคตแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 -2579 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564)

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 เป็นผู้ที่มิบทบาทสำคัญยิ่งต่อการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา ที่ต้องพัฒนาและปรับปรุงในหลาย ๆ ด้าน เพื่อให้การดำเนินงานในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาบรรลุเป้าประสงค์ตามนโยบายการศึกษาชาติ ผู้บริหารจึงต้องสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมในการบริหารจัดการศึกษา ตามศักยภาพ ตามความพร้อมความเหมาะสมในแต่ละบริบทของท้องถิ่น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เพื่อทราบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับใด การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามีการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับใด เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2
3. เพื่อศึกษาการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

สมมติฐานของการวิจัย

1. การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารอย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์

จิรารัตน์ กระจ่างดี (2562) กล่าวว่า กระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก การกำหนดทิศทางขององค์กร กำหนดเป้าหมาย วิเคราะห์ทางเลือกเชิงกลยุทธ์

ความคิด หลักขององค์กรพื้นฐานองค์กร กำหนดกลยุทธ์ทำกลยุทธ์ ดำเนินงานตามกลยุทธ์ จัดโครงสร้าง กำหนดรายชื่อองค์กร จัดบุคลากรการวางแผนการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการกิจกรรม ออกแบบ ควบคุม การกำกับติดตาม ซึ่งเป็นการกำหนดแนวทางหรือวิถีทางในการดำเนินงานขององค์กรที่สอดคล้อง กับโอกาส และสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงให้สามารถแข่งขันได้อย่างเหมาะสม

ธนวรรณ รัตนเจริญ และกัลยมน อินทุสุต (2564) กล่าวว่า กระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ มี 3 องค์ประกอบ คือ การกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการประเมินและควบคุมกลยุทธ์

Wheelen and others (2018) กล่าวว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือการ วิเคราะห์สภาพแวดล้อม เป็นการรวบรวมข้อมูลทั้งสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก การกำหนดกลยุทธ์ เป็นการจัดการแผนพัฒนาระยะยาว การปฏิบัติตามกลยุทธ์ เป็นการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ และการ ประเมินและควบคุม สามารถตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขได้

Dor-haim (2022) กล่าวว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ มี 5 องค์ประกอบ คือ การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม การกำหนดทิศทางขององค์กร การกำหนดกลยุทธ์ การวางแผนกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ ไปปฏิบัติ และการประเมินและควบคุมกลยุทธ์

สรุปได้ว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร หมายถึง กระบวนการวางแผนและดำเนินงาน ที่เป็นระบบมีกระบวนการที่ชัดเจน มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดทิศทางขององค์กร การกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ การประเมินและควบคุมกลยุทธ์ ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงาน ระยะยาวขององค์กรเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยพิจารณาสภาพแวดล้อมที่มี ผลกระทบต่อการดำเนินการของสถานศึกษา

ขอบข่ายเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

ปิยะพร เขียวอินทร์ (2562) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ 8 ด้าน คือ การพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา การวัดและประเมินผล การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การนิเทศการศึกษา ทำพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การจัด กิจกรรมการเรียนการสอน และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

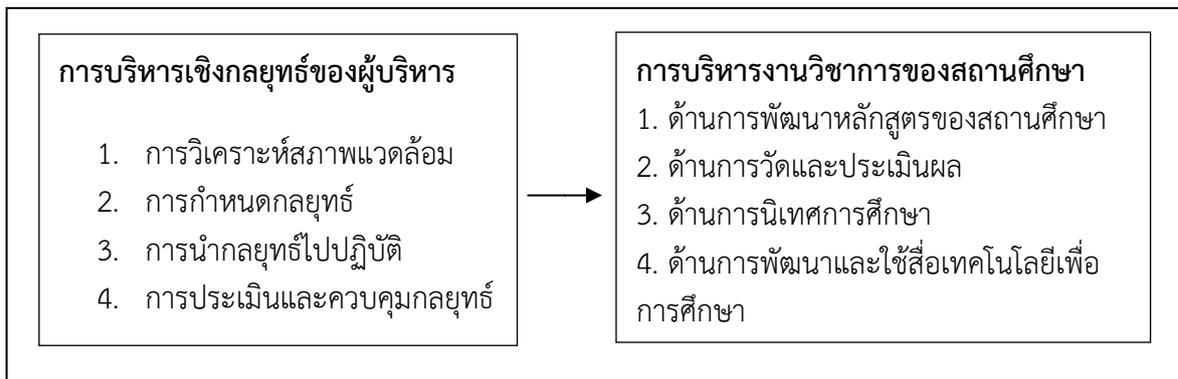
เมวิกา แยมยิ้ม (2565) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ 7 ด้าน คือ การพัฒนาหรือ ดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานวิชาการ การจัดการ เรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทาง วิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กร และการส่งเสริมและ สนับสนุนทางวิชาการแก่บุคคล หน่วยงานและสถาบันอื่น

Campbell et al. (1997, อ้างถึงใน ภวนันท์ชัย สวัสดิ์สละ 2563) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงาน วิชาการไว้ 5 ด้าน คือ การกำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะของสถานศึกษา การกำหนดโปรแกรมการเรียนการ

สอนให้บรรลุจุดมุ่งหมาย การพัฒนาและนำหลักสูตรของชาติไปใช้ การเลือกใช้หรือเตรียมวัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอน และการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการที่ครอบคลุมการบริการงานหลักของ สถานศึกษาที่มีความต่อเนื่องกันในทุกกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้นและมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ผู้บริหารจำนวน 93 คน ครูผู้สอนจำนวน 1,292 คน รวมทั้งสิ้น 1,385 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2, 2566)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารจำนวน 20 คน ครูผู้สอนจำนวน 282 คน ทั้งสิ้นจำนวน 302 คน ได้มาจากการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) แบ่งตามกลุ่มของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา คือ กลุ่มบางพลี 1 กลุ่มบางพลี 2 กลุ่มบางบ่อ 1 กลุ่มบางบ่อ 2 และกลุ่มบางเสาธง

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน กลุ่มโรงเรียน และประสบการณ์ทำงาน
ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร แบ่งออกเป็นรายด้าน 4 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับ ของไลเคิร์ต (Likert's five rating scale)
ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาแบ่งเป็นรายด้าน 4 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับ ของไลเคิร์ต (Likert's five rating scale)

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ศึกษาหลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาและการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยและตัวแปรทุกตัว ตามกรอบแนวคิดและขอบเขตของการวิจัย เสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมด้านเนื้อหาที่ต้องการวัด

3.3 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมในประเด็นของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยพิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.50 ขึ้นไป ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 ใช้ไม่ได้ พบว่า แบบสอบถามการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารใช้ได้ 38 ข้อ แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาใช้ได้ 35 ข้อ รวมทั้งหมด 73 ข้อ

3.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามทั้งฉบับเป็นครั้งสุดท้ายภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คนแล้วนำมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1987) มีค่าเท่ากับ 0.990

3.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วมาจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้ในการวิจัย เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติโดยใช้การแจกแจงหาค่าความถี่ (Frequency) เป็นรายชื่อ ใช้วิเคราะห์หาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 การวิเคราะห์การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร และระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยนำมาหาค่าเฉลี่ย (mean หรือ \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) จำแนกเป็นรายชื่อ รายด้านและรวมทุกด้าน

4.3 การวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารและการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

4.4 การวิเคราะห์การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยใช้สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) อาศัยตัวแปรต้นเป็นตัวพยากรณ์ ในการประมวลผลข้อมูล

สรุปและอภิปรายผลผลการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

ตารางที่ 1 แสดงระดับการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร โดยภาพรวม

การบริหารเชิงกลยุทธ์	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับ
1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (X_1)	4.22	0.64	มาก
2. การกำหนดกลยุทธ์ (X_2)	4.21	0.65	มาก
3. การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X_3)	4.27	0.65	มาก
4. การประเมินและควบคุมกลยุทธ์ (X_4)	4.28	0.62	มาก
รวม (X)	4.25	0.64	มาก

ดังตารางที่ 1 จะเห็นว่าการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.25$, S.D.=0.64) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการประเมินและควบคุมกลยุทธ์ ($\bar{x}=4.28$, S.D.=0.62) ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ($\bar{x}=4.27$, S.D.=0.65)

ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ($\bar{x}=4.22$, S.D.=0.64) และด้านการกำหนดกลยุทธ์ ($\bar{x}=4.21$, S.D.=0.65) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า อยู่ระหว่าง 0.62 – 0.65 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

2. ผลการศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวม

ตารางที่ 2 แสดงระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวม

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา (Y_1)	4.29	0.61	มาก
2. ด้านการวัดและประเมินผล (Y_2)	4.33	0.59	มาก
3. ด้านการนิเทศการศึกษา (Y_3)	4.21	0.62	มาก
4. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (Y_4)	4.40	0.58	มาก
รวม (Y)	4.31	0.60	มาก

ดังตารางที่ 2 จะเห็นว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.31$, S.D.=0.60) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{x}=4.40$, S.D.=0.58) ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{x}=4.33$, S.D.=0.59) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{x}=4.29$, S.D.=0.61) และด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{x}=4.21$, S.D.=0.62) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า อยู่ระหว่าง 0.58 – 0.62 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

3. ผลการศึกษากาการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

ตารางที่ 3 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

ตัวแปร	ด้านการพัฒนา หลักสูตรของ สถานศึกษา (Y ₁)	ด้านการวัด และ ประเมินผล (Y ₂)	ด้านการนิเทศ การศึกษา (Y ₃)	ด้านการพัฒนา และใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา (Y ₄)	ด้านการ บริหารงาน วิชาการของ สถานศึกษา (Y)
1. การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม (X ₁)	0.714*	0.596*	0.627*	0.613*	0.730*
2. การกำหนดกลยุทธ์ (X ₂)	0.686*	0.608*	0.626*	0.645*	0.735*
3. การนำกลยุทธ์ไป ปฏิบัติ (X ₃)	0.721*	0.675*	0.704*	0.682*	0.796*
4. การประเมินและ ควบคุมกลยุทธ์ (X ₄)	0.744*	0.693*	0.715*	0.737*	0.828*
การบริหารเชิงกลยุทธ์(X)	0.771*	0.692*	0.719*	0.721*	0.831*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังตารางที่ 3 จะเห็นว่าการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร โดยภาพรวม (X) กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวม (Y) มีความสัมพันธ์ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.831$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้อยตามกัน

ตารางที่ 4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยส่วนย่อยของตัวแปรอิสระแต่ละตัว ด้วยวิธีการแบบขั้นตอน และทดสอบค่าเบต้าของตัวแปร ค่าสถิติ t

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการตามลำดับความสำคัญ	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่	1.239	0.114		10.920	0.000
การประเมินและควบคุมกลยุทธ์	0.408	0.050	0.511	8.135	0.000
การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	0.160	0.053	0.207	3.013	0.003
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	0.151	0.042	0.183	3.571	0.000
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R)	0.850				
ประสิทธิภาพในการทำนาย (R ²)	0.722				
ความคลาดเคลื่อนในการทำนาย (Std. Error of the Estimate)	0.212				

ดังตารางที่ 4 จะเห็นว่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรการประเมินและควบคุมกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม มีค่าเท่ากับ 0.408 , 0.160 และ 0.151 เมื่อควบคุมตัวแปรอื่น ๆ ในสมการให้เป็นค่าคงที่ ตัวแปรการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การประเมินและควบคุมกลยุทธ์ และการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา และสามารถใช้อพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยค่าคงที่ที่มีค่าเท่ากับ 1.239 และสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานของตัวแปรการประเมินและควบคุมกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม มีค่าเท่ากับ 0.511, 0.207 และ 0.183 สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้
$$\hat{Y} = 1.239 + 0.408(X_4) + 0.160(X_3) + 0.151(X_1), \hat{Z} = 0.511(X_4) + 0.207(X_3) + 0.183(X_1)$$

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้

1.1 ด้านการประเมินและควบคุมกลยุทธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสรุปผลการปฏิบัติงานตรงตามวัตถุประสงค์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงรองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการในการประเมินผลอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารสรุปผลการปฏิบัติงานตรงตามวัตถุประสงค์ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์ การติดตามและประเมินผล ผู้บริหารนำผลการดำเนินงานไปปรับปรุงแก้ไข ปรับกลยุทธ์ให้มีความสมบูรณ์ ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการ กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างชัดเจน ผู้บริหารมีการรายงานผลการดำเนินงานที่สนองต่อนโยบายของหน่วยงาน พร้อมทั้งเผยแพร่ต่อสาธารณชน ผู้บริหารสร้างเครื่องมือเพื่อใช้วัดและประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้บริหารแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าจากการดำเนินงานได้เหมาะสม

1.2 ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุดเท่ากัน ได้แก่ ผู้บริหารจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานตามแผนกลยุทธ์อย่างชัดเจน และผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตามหน้าที่รับผิดชอบแต่ละฝ่ายอย่างเหมาะสม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงรองลงมา ได้แก่ สถานศึกษามีแผนงาน โครงการ/กิจกรรม ในการดำเนินงานสอดคล้องกับนโยบายที่กำหนด ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาดำเนินงานตามแผนงาน สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจำแนกแผนงานออกเป็นงานต่าง ๆ ที่มีจุดประสงค์ของงานอย่างชัดเจนและรับรู้ร่วมกัน ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบแผนงาน มีการกำหนดงบประมาณไว้อย่างชัดเจน เหมาะสม ผู้บริหารใช้ทักษะและความสามารถในการจูงใจให้ครูทุกคนปฏิบัติตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ได้ ผู้บริหารมีการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการดำเนินงานตามแผน

1.3 ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุดเท่ากัน ได้แก่ ผู้บริหารดำเนินการประเมินหรือสำรวจข้อมูลจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็ง จุดอ่อน และผู้บริหรดำเนินการประเมินหรือสำรวจข้อมูลจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส และอุปสรรค ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงรองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจในสถานศึกษาให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ

ผู้บริหารให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สถานศึกษากำหนดปัจจัยเชิงกลยุทธ์ที่ชัดเจน ผู้บริหารประชุม ชี้แจงให้ทุกคนทราบการปฏิบัติงานตามทิศทางของสถานศึกษา ผู้บริหารใช้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ทำให้ครูทราบสภาพ ความสามารถหลักของสถานศึกษา ผู้บริหารนำผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา มาใช้ในการพัฒนาระบบงาน ผู้บริหารกำหนดงานให้เหมาะสมกับความสามารถของบุคคล ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมากได้แก่ ผู้บริหารเลือกใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม

1.4 ด้านการกำหนดกลยุทธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารกำหนดนโยบาย ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงรองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารสร้างค่านิยมในการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ผู้บริหารกำหนดโครงสร้าง หน้าที่รับผิดชอบของครูผู้สอนในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ ผู้บริหารกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ผู้บริหารจัดทำแผนงาน โครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ที่กำหนดขึ้น ผู้บริหารเผยแพร่แผนกลยุทธ์ที่ได้กำหนดขึ้นให้ทุกคนทราบ ผู้บริหารมีการกำหนดกลยุทธ์ที่สามารถดำเนินการได้จริงในทางปฏิบัติ ผู้บริหารสามารถถ่ายทอดวิธีการหรือแนวทางการกำหนดกลยุทธ์ไปใช้ในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดกลยุทธ์

2. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ ได้แก่ ผู้บริหารให้ความสำคัญชื่นชมหรือรางวัลกับครูที่มีการพัฒนาตนเองด้านการผลิตสื่อเทคโนโลยี ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเลือกใช้สื่อการจัดการเรียนการสอนจากท้องถิ่น ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับผู้เรียน และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย ปลอดภัย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการผลิตสื่อการเรียนการสอนด้วยตนเอง ผู้บริหารมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ผู้บริหารและฝ่ายวิชาการนิเทศ ติดตาม การผลิตสื่อและการพัฒนาการใช้สื่อของครู ผู้บริหารส่งเสริมพัฒนาครูในเรื่องการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาสำหรับครู ผู้บริหารวางแผนเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้อื่นๆ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทุกปีการศึกษา ตามลำดับ

2.2 ด้านการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการประเมินผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย สถานศึกษามีการกำหนดระเบียบ ปฏิทิน การดำเนินการด้านการวัดผลและประเมินผลอย่างชัดเจน ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม เรื่อง การพัฒนาเครื่องมือการวัดและประเมินผล ผู้บริหารร่วมกับครูจัดทำเอกสารหลักฐานตามระเบียบ การวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้บริหารร่วมกับครูจัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น และมีเครื่องมือประเมินผลที่หลากหลาย

2.3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดเพียง 1 ข้อ ได้แก่ สถานศึกษาของท่าน มีหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) เป็นขอบข่ายในการจัดทำหลักสูตร ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงรองลงมา อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบด้านหลักสูตรของสถานศึกษา ผู้บริหารจัดหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สังคม อารมณ์ และสติปัญญา ผู้บริหารวางแผนงาน พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามขั้นตอน โดยการประเมินหลักสูตร ทำการปรับปรุงหลักสูตรทุกปี การศึกษา ผู้บริหารวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร และจัดทำโครงสร้างหลักสูตรให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมาย ผู้บริหารวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นเพื่อพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารจัดให้มีการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ตามบริบทความต้องการ ของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้บริหาร จัดประชุมเสนอความเห็นจากคณะกรรมการสถานศึกษาและขออนุมัติใช้หลักสูตรจากหน่วยงานต้นสังกัด

2.4 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารกำหนด เป้าหมายการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงรองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารมีการแต่งตั้ง คณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา สถานศึกษากำหนดปฏิทินกิจกรรมการนิเทศอย่างชัดเจน เหมาะสม สถานศึกษามีระบบการนิเทศงานวิชาการในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสม ผู้บริหาร ส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการนิเทศและบันทึกการนิเทศ เพื่อการประเมิน ครูได้รับการนิเทศภายในจาก ผู้บริหารสถานศึกษาทุกภาคเรียน ผู้บริหารติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยน เรียนรู้กระบวนการนิเทศ ผู้บริหารและครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระบบนิเทศภายในกับสถานศึกษาอื่น ผู้บริหารและครูมีการบันทึกแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ตามลำดับ สำหรับข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ฝ่ายวิชาการมีการจัดทำคู่มือการนิเทศภายในสถานศึกษา

3. การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยภาพรวม พบว่า

3.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.831 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้อยตามกัน

3.2 การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการประเมินและควบคุมกลยุทธ์กับค่าสัมประสิทธิ์ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา พบว่า การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการประเมินและควบคุมกลยุทธ์ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับสูง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.850 เมื่อพิจารณาถึงค่าสัมประสิทธิ์ของการกำหนด (Coefficient of determination) หรือ R^2 พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.722 ที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ซึ่งสามารถพยากรณ์กำหนดค่าของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 72 ในขณะที่การกำหนดกลยุทธ์ ไม่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

3.3 การวิเคราะห์ค่า F เพื่อทดสอบความมีนัยสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการประเมินและควบคุมกลยุทธ์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา พบว่า ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

3.4 การแสดงค่าสัมประสิทธิ์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของตัวแปรการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การประเมินและควบคุมกลยุทธ์ และการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ มีค่าเท่ากับ 0.151 , 0.408 และ 0.160 โดยค่าคงที่มีค่าเท่ากับ 1.239 และสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานของตัวแปรการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การประเมินและควบคุมกลยุทธ์ และการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ มีค่าเท่ากับ 0.183, 0.511 และ 0.207 สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้
$$\hat{Y} = 1.239 + 0.408(X_4) + 0.160(X_3) + 0.151(X_1) , \hat{Z} = 0.511(X_4) + 0.207(X_3) + 0.183(X_1)$$

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ในศาสตร์ด้านการบริหารจัดการที่ดี มีประสบการณ์ในการตัดสินใจ วางแผน และปฏิบัติการต่าง ๆ ตามแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ พร้อมรับมือกับความท้าทายการเปลี่ยนแปลงในสังคมที่เกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ธนวรรณ รัตนเจริญและกัลป์ยมน อินทุสุต (2564) ได้กล่าวถึง การบริหารเชิงกลยุทธ์ของ

ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลไปใช้ในสถานศึกษา จะต้องมีการบริหารเชิงรุก โดยสร้างความพร้อมให้กับองค์กรซึ่งสมาชิกทุกคนจะต้องเข้าใจบทบาทขององค์กร จึงกำหนดทิศทางการดำเนินงาน ให้สอดคล้องของการปฏิบัติงานมีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงและจัดสรรทรัพยากรที่เหมาะสม อีกทั้งสามารถพัฒนาศักยภาพขีดความสามารถและเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขันนำไปสู่การเพิ่มโอกาสความสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ผู้บริหารจะต้องดำเนินการและเปลี่ยนบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา สมัยก่อนมาเป็นผู้บริหารยุคดิจิทัล นำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรภายในโรงเรียน เป็นการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับในสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจมาศ ตันสูงเนิน (2561) ได้ทำการศึกษาการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา พบว่า การสร้างแผนแม่แบบในการเปลี่ยนแปลงจะต้องมีการประเมินสถานการณ์ของสถานศึกษา เพื่อให้เห็นช่องว่างของความแตกต่างระหว่างสถานศึกษาในปัจจุบันกับสิ่งที่คาดหวังในอนาคต หลังจากนั้นมีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของสถานศึกษา เพื่อที่จะนำจุดแข็งของสถานศึกษามาผลักดันในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยกลไกการควบคุมทิศทางที่แน่นอนโดยเน้นที่เป้าหมายของสถานศึกษาเป็นหลัก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สยมภูมิ เหมือนนิรุทธ์ (2560) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาย่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากภารกิจการบริหารงานการศึกษาทุกระดับมุ่งให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ ดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของชนิสรา ชุมวงศ์ (2563) กล่าวสรุปไว้ว่า การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของวันวิสา พรหมสุวรรณ (2561) ได้ศึกษา เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การนิเทศการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญดา ยงยศยั้ง (2560) ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 ด้าน พบว่า ด้าน

การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งด้านวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา และด้านการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ Smith (2007) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการในรัฐอเมริกา พบว่า การจะทำให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพสูง ต้องส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายวิธี ให้คณะครูมีส่วนร่วมในการจัดการวางแผนการอบรม จัดทำโครงการให้ครูได้สลับเปลี่ยนกัน เยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการณ์สอน การประเมินผลและติดตามผลการปฏิบัติงาน การสาธิตการสอน การนิเทศครูใหม่ วิจารณ์การปฏิบัติงานครูโดยไม่เสียกำลังใจ ให้ครูมีเวลาสอนมากขึ้น ให้มีส่วนร่วมในการเลือกโสตทัศนูปกรณ์ และจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการการศึกษาแก่ครู

3. การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ผลดังกล่าวอาจเนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษา สามารถวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในเพื่อทราบจุดแข็งและจุดอ่อนหรือทรัพยากรที่มีอยู่ในสถานศึกษา และวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกให้ทราบถึงโอกาสและอุปสรรค เพื่อกำหนดทิศทางและกลยุทธ์ที่มีความสอดคล้องกัน นำไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริงในทุกระดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สยมภู เหมือนนรินทร์ (2560) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก งานวิจัยของอารยา ศรีสุข (2564) ได้ศึกษาเรื่อง วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 พบว่า วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือวัฒนธรรมองค์การแบบเครือญาติ และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือวัฒนธรรมองค์การแบบปรับตัว ซึ่งโรงเรียนขนาดเล็กมีการบริหารเชิงกลยุทธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำหนดทิศทางของสถานศึกษา รองลงมา คือการกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การศึกษาสภาพสถานศึกษา จากการศึกษาวัฒนธรรมองค์การแบบสร้างสรรค์ และวัฒนธรรมองค์การแบบมุ่งผลสำเร็จ ส่งผลการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนวรรณ รัตนเจริญและกัลป์ยมน อินทสุต (2564) ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับเป็นรายด้าน 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ด้านควบคุมและการประเมินผล และด้านการตรวจสอบสภาพแวดล้อม ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารมีการวิเคราะห์ระบบโครงสร้างที่เป็นปัจจุบัน โดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันวิเคราะห์นโยบายให้ครอบคลุมพันธกิจ วิเคราะห์สภาพแวดล้อม บรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้รวมถึงศักยภาพของครูให้เหมาะสมกับปริมาณงานที่มอบหมาย ผู้บริหารได้ทำการวิเคราะห์ระบบการบริหารงบประมาณออกมามีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้งาน

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการประเมินและควบคุมกลยุทธ์ ผู้บริหารและครูผู้สอนสามารถนำข้อมูลพื้นฐานที่ได้นี้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานฝ่ายอื่นๆ วิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเพื่อปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาให้ดีขึ้น

2. จากผลการศึกษาได้ทราบระดับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การประเมินและควบคุมกลยุทธ์ มีค่าเท่ากับ 4.28 และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การกำหนดกลยุทธ์ มีค่าเท่ากับ 4.21 เป็นแนวทางในการพัฒนาด้านการกำหนดกลยุทธ์ให้มีความเป็นแบบแผนที่ชัดเจนมากขึ้น

3. จากผลการศึกษาพบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ในด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการประเมินและควบคุมกลยุทธ์มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดควรมุ่งเน้นให้สถานศึกษาทุกแห่ง ศึกษา พัฒนาแนวทางในการบริหารเชิงกลยุทธ์ให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

3. ควรมีการศึกษการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดอื่น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ราชกิจจานุเบกษา.
- จิรารัตน์ กระจำงดี. (2562). *การศึกษากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอยุวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่, 10(1), 37.
- ชนิสรา ชุมวงศ์. (2563). *การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ธนวรรณ รัตนเจริญ และ กัลป์ยมน อินทุสุต. (2564). *การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดีดิจิทัล อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 1*. *วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร*, 5(1), 53-60.
- ธัญดา ยงยศยิ่ง. (2560). *การบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 3. การค้นคว้าอิสระ*. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, ยะลา.
- เบญจมาศ ต้นสูงเนิน. (2561). *การบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา*. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 2(1), 319.
- ปิยะพร เขียวอินทร์. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท*. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า*, 6(2), 11.
- พรพิมล อุ่นเสียม. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, สุราษฎร์ธานี.
- ภวนันท์ชัย สวัสดิ์สละ. (2563). *การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 26*. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- เมวิกา แยมยิ้ม. (2565). *การศึกษาการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ในศตวรรษที่ 21*. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 7(2), 40.
- วันวิสา พรหมสุวรรณ. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 3. การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.

- สยมภู เหมือนนिरุทธ์. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, นครนายก.
- สุปรียา ชินพะอ. (2562). *การพัฒนาแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสารคาม, มหาสารคาม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. (2566). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2565*. สืบค้นจาก <https://samut2.spn2.go.th/?p=2528>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2566). *รายงานการประเมินผลแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณพ.ศ.2564 ของกระทรวงศึกษาธิการ*. สืบค้นจาก <https://www.moe.go.th/education-council-secretariat/>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- อารยา ศรีสุข. (2564). *วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2* วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- Campbell, R. F., Bridges, F., & Nystrand, R. (1997). *Introduction to educational administration* Boston: Allyn Bacon. Inc.,TI358.
- Cronbach, L. J. (1987). *Statistical test for moderator variables: Flaws in analyses recently proposed*. Psychological Bulletin. 102, 414-417.
- Dor-haim. (2022). Educational leaders coping with loneliness: the unique perspective of school principals and vice-Principals. *Journal of Professional Capital and Community*. 7(3), 290-304.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.
- Smith. (2007). Academic Optimism and Student Achievement in Urban Elementary Schools. *Journal of Educational Administration*, 45(5). 556-568.
- Wheelen, T. L., Hunger, J. D., Hoffman, A. N., & Bamford, C. E. (2018). *Strategic management and business policy: Globalization, innovation, and sustainability*. 15th ed. Harlow: Pearson Education Limited.